

Irányzatok a műanyag-alapanyagok forgalmában

A műanyag-alapanyagok elosztási láncában minden szereplőnek a költségek csökkentése az elsődleges célja. Ennek érdekében a gyártók nagy tételek gyártására és kereskedelmi költségeik csökkentésére törekednek. Ez utóbbit például az internetes forgalmuk növelésével érhetik el. Új szerepük van a nagy elosztó és a keverékgyártó cégeknek, amelyek a vevői igényekhez igazodva rugalmas termékválasztékkal, jól képzett szakembereik tanácsadással segítik a feldolgozókat és kedvező feltételeket nyújtanak törzsvásárlóiknak.

Tárgyszavak: műanyag-alapanyag; kereskedelem; Internet; szállítási lánc; költségcsökkentés; fejlesztés.

Minden szállítási folyamat célja a végső felhasználó, a fogyasztó. Követeléseik, igényeik a műanyagipar értékteremtő folyamatában közvetlenül vagy közvetve a műanyag-feldolgozó vállalatokon keresztül nyerne kielégítést. A fokozódó követelményeknek egyre nagyobb rugalmassággal kell megfelelni. Sok vásárló azonnali szállítást igényel, vagy lehetőséget rövid lejáratú megrendelések megváltoztatására. Mások folyamatos termékfejlesztést követelnek. Egyszerűbb esetben lehet ez egy új szín, általában azonban bonyolultabb anyagváltozat. Gyakran új anyagokkal vagy eljárásokkal a végtermék költségeinek csökkentését igénylik. A végfelhasználó termékeinek életciklusa egyre rövidebb lesz, ami a fejlesztések gyorsítását igényli az alapanyagoknál is.

A műanyag-feldolgozó vállalatnak ezért többek között új felhasználási lehetőségek, új formák, divatszínek gyors változtatására kell felkészülniük. A végső felhasználók, fogyasztók a fröccsöntő vállalatoktól folyamatos árcsökkentést is elvárnak, mert szintén nyereségük növelésére, de legalábbis annak megtartására törekszenek. Ennek érdekében keresik a lehetőségeket a termelési folyamatok hatékonyságának növelésére. *A legkedvezőbb vásárlási feltételek elérése érdekében például bevásárlási szövetségeket létesítenek.*

Az anyagáramlás nem ismer határokat: kereskedelem az interneten

A nyersanyagok, beleértve a műanyag-alapanyagokat, egyre nagyobb mennyiségben a világot átfogó hálózatokon keresztül jutnak el a végső felhasználóhoz. Viszonylag új lehetőséget kínál többek között a **Basell** azon internetes szolgáltatása, amelynek igénybevételével ma már hatvan, nagy mennyiségben forgalomba kerülő PP és PE típus gyors és egyszerű feltételek melletti megvásárlására nyílik lehetőség. *A cégnek jelenleg 3000 ügyfele van Európában, sőt 2006-óta az USA-ból is elérhető.*

Az egész szállítási láncolatban: a műanyaggyártók, az elosztóvállalatok (disztribútorok) és keverékgyártók, továbbá a feldolgozók állhatatosan növelik igényeiket a rendszerben előttük állókkal szemben.

A kereskedelmi folyamatokban fontos további tényező az emberi munka. A kelet-európai és a távol-keleti térségek országai alacsony béreikkel támasztanak versenyt a magas bérszínvonalú nyugati országokkal szemben. Egyszerű gyártmányok esetében magától adódó megoldás a szerszámoknak ezekbe a térségekbe szállítása, és a termékek ottani gyártatása. Az ágazat minden résztvevője számára jelentős hatást fejtenek ki továbbá a termelés földrajzi feltételei, a telephelyek környezeti körülményei, a környezetvédelmi követelmények és az EU vegyiparra vonatkozó előírásai, pl. a REACH.

Ezeknek a bonyolult követeléseknek ismeretében a szállítási láncok minden résztvevője kísérletet tesz a jövőben legkedvezőbbnek ítéltető útvonal feltárására. Az alapanyaggyártók nyereségét gyártmányaik határozzák meg, ami termékeik további szabványosítására, a választék szűkítésére, nagy megrendelések összpontosítására ösztönöz. Egyúttal azonban a kiszolgálás (a szervizszolgáltatás), a rugalmasság és a gyorsaság hátrányt szenved. Ezeket a feladatokat új lehetőségként az elosztó hálózatok veszik át.

Elosztóvállalatok és a keverékgyártók szerepe

Az elosztóvállalatok és keverékgyártók tevékenységét nagy szállítási biztonság, rövid szállítási határidők, rugalmasság jellemzi, továbbá jól képzett szakemberekkel támogatják vevőiket gyártmányaik fejlesztésében, segítik megoldani a felmerülő problémáikat, és kedvező árakat alkalmaznak.

Az alapanyaggyártók szabványosításra irányuló törekvése az elosztó vállalkozásokat új piaci szegmensek feltárására és új tevékenységek vállalására is ösztönzi. Az alapanyaggyártók esetenként a keverékgyártóknak átadják védett gyártási receptjeiket, amelyek ennek ismeretében márkavédelmet élvező originális termékeket gyártanak és értékesítenek az igényeknek megfelelő színben, választékban, és mennyiségben. Az alapanyaggyártók pedig a nagy megrendelési tételekre összpontosíthatják figyelmüket.

Az elosztó vállalatok és a keverékgyártók már amúgy is széles gyártmányválasztékuk bővítésével, a fajlagos szállítási és a kereskedelmi költségek csökkentésével is növelik hatékonyságukat. Több gyártmány összekapcsolásával egy-egy vevő kiszolgálása a lényeges eleme ilyen üzleti modelleknek.

A jövőt tekintve az **Albis Plastic** például kereskedelmi hálózatának bővítése érdekében Kelet-Európába követi vevőit. Ennek során azonban mértéktartók kívánnak lenni, mivel például Oroszországban és Romániában az üzleti vállalkozások kockázattal járnak. A cég üzletvezető elnöke szerint a konszolidáció nyomán a *jelenlegi hét nagy európai elosztó vállalkozásból összeolvadás eredményeként öt marad piacon*. Arra lehet számítani, hogy az alapanyaggyártók és az elosztóvállalatok, illetve a keverékgyártók közötti együttműködés keretei között további feladatok elvégzésére nyílik lehetőség.

További célok

Az értékesítési lánc irányítóinak az egész műanyagipar értékteremtő folyamatának optimalása érdekében kell tevékenykedniük. Vonatkozik ez nem csak az anyagáramlatokra, hanem az információszolgáltatásokra is. Cél a nagyobb hatékonyság, a jobb kiszolgálás és a gyorsaság egyenrangúságának biztosítása. Az értékteremtő lánc kialakításának és ezen belül az egyes feladatok kitzítésének célja a piac elvárásainak és igényeinek kielégítése.

Összeállította: Dr. Szabó Ferenc

Kuzsch, H-T.: Der Druck nimmt zu; Trends in der Rohstoff-Distribution. = Plastverarbeiter, 58. k. 5. sz. 2007. p. 40., 42.

Lang, O.: Konsolidierungsprozess hält weiter an. = Plastverarbeiter, 58. k. 5. sz. 2007. p. 41.

Alastian Expands Online Portfolio. = Plastics Technology, 53. k. 10. sz. 2007. p. 80.

Röviden...

Látogassa meg a www.recipe.com internetes honlapot!

A *Recipe* nevű európai projekt célja, hogy segítsen a műanyag-feldolgozóknak energiafelhasználásukat csökkenteni. Az energiafelhasználás hatékony menedzselése érdekében számos információs anyagot és szoftveres alkalmazást dolgoztak ki.

A *Recipe* programban résztvevők közösen írták meg a „Kis energiafelhasználással működő műanyag-feldolgozás legjobb gyakorlatának útmutatója” című angol nyelvű kiadványt, amely a menedzsment mellett a termelésben dolgozó mérnökök, technikusok és szakmunkások részére is ad hasznos tanácsokat. Adatlapokon bemutatnak olyan új technológiákat is, amelyekkel az energiafelhasználást jelentős mértékben lehet csökkenteni. Szoftveres megoldásokkal (Cost of ownership model) ki lehet számolni egy adott feldolgozó gép várható energiafelhasználását, a várható élettartama, kihasználtsága, energiahasznosítási tényezője és más paraméterek megadásával.

Végül az energiamenedzserek segédletében áttekintik az üzem energiafelhasználását, a legnagyobb fogyasztási helyeket és rámutatnak azokra a lehetőségekre, ahol a legnagyobb energia-, ill. költségmegtakarítások várhatók.

A programban minden európai feldolgozó cég részt vehet, saját adataival számításokat végezhet a már kidolgozott módszerekkel, olvashatja és hasznosíthatja a publikációkat, a különböző összejöveteleken személyes kapcsolatokat építhet ki.

Macplas International, 2007. dec. p. 6.

O. S.

Egy új petrokkémiai óriásvállalat: a LyondellBasell

Már 2007 őszen tudni lehetett, hogy a **Basell** cég ki akarja terjeszteni tevékenységi körét, és meg akarja venni a **Lyondell Chemical Company-t** (USA), amelynek finomítói vannak, termékei pedig: etilén és származékai; propilén-oxid; polietilén és sztirolpolimerek. December 20-án aláírták az egyesülésről szóló határozatot. A Basell 19 milliárd USD-t (13,8 milliárd EUR-t) fizetett a cég birtokba vételéért. Ezáltal létrejött a hollandiai központú **LyondellBasell Industries** cég, amely polimereket, vegyi anyagokat, üzemanyagokat gyárt, ezenkívül gyártási technológiákat is forgalmaz. Az új óriásvállalatnak öt kontinens 19 országában 60 gyártóüzeme van, és világszerte 15 ezer embert alkalmaz. Termékeit 120 országban forgalmazza. Az egyesülés eredményeképpen a cég a világ első petrokkémiai vállalata lett; a poliolefintechnológia eladásában, a poliolefingyártásban és forgalmazásban az élre tört. A cég gyártja a világon a legtöbb polipropilént és különleges (advanced) poliolefint, a legtöbb polietilént és katalizátort, és adja el a PP- és PE-gyártásra alkalmas eljárásokhoz a legtöbb licenct.

A Basell céget 2006-ban akkori tulajdonosai eladták, és csak az USA állami beavatkozása óvta meg attól, hogy iráni kézbe kerüljön. Legutóbbi tulajdonosa egy amerikai befektető magáncég, az **Access Industries** volt, amelynek alapítója az orosz származású Len Blavatnik. Ez a cég tette lehetővé az egyesülést. 2008. februárjában a LyondellBasell tovább bővült: magába olvasztotta Észak-Amerika legnagyobb PP-kompaundálóját, a **Solvay Engineered Plastics** céget.

A LyondellBasell globális méretekben a következő tevékenységet folytatja:

- poliolefinek és polipropilén kompaundálása,
- propilén-oxid gyártása és forgalmazása,
- poliolefingyártási technológiák licencének forgalmazása,
- polipropilénkatalizátorok gyártása és forgalmazása,
- polipropilének gyártása és forgalmazása,
- polietilének gyártása és forgalmazása,
- oxigéntartalmú üzemanyagok gyártása és forgalmazása,
- propilénglikol és propilénglikol-éter gyártása és forgalmazása,
- könnyű olefinek (etilén és propilén) gyártása és forgalmazása.

A cégnek Észak-Amerikában van egy napi 268 ezer hordó nehéz kőolaj feldolgozására alkalmas finomítója.

P. K-né

Basell expands with Lyondell. = European Plastics News, 34. k. 8. sz. 2007. p. 8.

A new global leader. Basell and Lyondell Chemical Company have joined forces to create a new global leader – LyondellBasell Industries. = LyondellBasell – Polymers, Chemicals, Fuels and Technology. www.lyondellbasell.com